Nowe formy komunikacji: kulturowe i pokoleniowe przemiany języka w przestrzeni online

Natalia Kustosz, Jakub Kozicki, Jakub Klein, Kamil Kolator

Studenci III roku socjologii stacjonarnej

Plan konspektu

1. Podstawowe koncepcje i pojęcia
2. Wyniki badań dotyczące problematyki badań podejmowanych w pracy
3. Założenia metodologiczne badań
    3.1. Przedmiot i cel badań
    3.2. Pytania badawcze
    3.3. Metoda, technika badań, narzędzie badań
    3.4. Strategia doboru próby
    3.5. Realizacja badań
    3.6. Strategie analizy danych – plany
4. Analiza wyników badań

Bibliografia

PODSTAWOWE POJĘCIA SOCJOLOGICZNE STOSOWANE W PRACY

- **komunikacja**- pojęcie pochodzi z łacińskiego słowa "communicatio" i oznacza „łączność, rozmowa, wymiana”.
- **komunikacja międzykulturowa**- K. Sitaram określa komunikację międzykulturową, jako: (...) akt rozumienia i bycia rozumianym przez audytorium o innej kulturze.
- **język**- zespół środków służących do przekazywania informacji, w szczególności zaś system znaków mówionych lub pisanych służących do porozumiewania się między ludźmi.
- **kody językowe**- poprzez kod językowy rozumie się za B. Bernsteinem "system znaczeniowy wspólny dla członków danej kultury lub grupy. Składa się on zarówno z systemu znaków, zbioru sygnałów jak i z zasad regulujących, takich jak np. stosunki społeczne".
- **pokolenie**- grupa osób w podobnym wieku, ukształtowana przez określone obyczaje, tradycję, kulturę i historię.

WYNIKI BADAŃ DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI BADAŃ PODEJMOWANYCH W PRACY

- Artykuł "Przemiany języka polskiego w aspekcie kultury globalnej i społeczeństwa informacyjnego" analizuje wpływ globalizacji i mediów cyfrowych na język polski, wskazując uproszczenie struktury językowej, hybrydyzację kulturową oraz rozwój specyficznego stylu komunikacji internetowej. Autorki podkreślają zanik tradycyjnych norm gramatycznych na rzecz spontaniczności, skrótowości i multimedialności, co wpływa na ograniczenie werbalnej różnorodności.
- Charakterystyczne dla języka internetowego są kody ograniczone, emotikony, GIF-y oraz slang, które podkreślają indywidualizm użytkowników, ale osłabiają zdolność do budowania złożonych wypowiedzi. Zjawiska te, choć sprzyjają kreatywności, budzą obawy o kondycję języka młodego pokolenia i jego zdolności komunikacyjne.

PRZEDMIOT I CEL BADAŃ

Przedmiotem badań jest język komunikacji oraz różnice komunikacyjne zachodzące pomiędzy młodymi, a starszymi użytkownikami serwisu TikTok.

Celem jest opis i rozpoznanie sposobów komunikowania się, a w tym języka, formy i ***różnic komunikacyjnych*** zachodzących w komentarzach, których autorami są osoby z różnych kategorii wiekowych. Skupimy się na analizie słowotwórstwa oraz różnorodności komunikatów wśród wymienionych grup użytkowników.

PYTANIA BADAWCZE

- ✓ Jaki jest język komunikowania się na Tik Toku stosowany przez młodszych i starszych użytkowników?
- ✓ Jakie są różnice pokoleniowe w konstruowaniu komunikatów na Tik Toku?
- ✓ W jaki sposób młodsze i starsze pokolenia dostosowują swój język w przestrzeni internetowej?

METODA, TECHNIKA I NARZĘDZIE BADAŃ

- W badaniach zastosowano metodę **etnografii wirtualnej.** Metoda ta stosowana jest w badaniach jakościowych i oznacza poznawanie i opisywanie ludzi oraz zjawisk na podstawie dających się zaobserwować w Internecie zachowań i ich efektów.
- Badania będą realizowane techniką **obserwacji ukrytej, systematycznej, nieuczestniczącej**, która zgodnie z definicją oznacza uważną analizę zachowań, odbywającą się bez wchodzenia w jakiekolwiek interakcje, z pozycji trzeciej osoby obserwatora.
- Narzędziem badawczym będzie **karta obserwacji**. W tym narzędziu wykorzystującym tabele, uwzględniane są godziny i data zaobserwowanych przykładów komunikatów, które przedstawione są w postaci cytatów, a tabela jest podzielona na dwie rubryki - użytkowników młodszych i starszych.

STRATEGIA DOBORU PRÓBY

W badaniach zastosowano celowy dobór materiału badawczego, czyli metodę opierającą się na selekcji grupy badanych na podstawie indywidualnej decyzji badacza.

Badaniu poddano komentarze użytkowników TikToka, a przedmiotem analizy było 500 komentarzy zamieszczonych przez nich we wspomnianym serwisie.

REALIZACJA BADAŃ

- Badania realizowane były w okresie 12.11-22.11.2024 r. poprzez obserwację i wybór danych zastanych w formie komentarzy na platformie TikTok, wpisujących się w ustalony klucz kategoryzacyjny.

KLUCZ KATEGORYZACYJNY

	Młodzi	Starsi
Co pisze		
Jak pisze		

Co sie pisze (treść/temat+interpretacja)	Młodzi	Starzy
Nawiązanie do swoich dzieci/kwestie wychowania		Małego Radomsku no i w naszych czasach przynajmniej się czegoś nauczyliśmy a teraz będzie dopiero czad 10-28 Odpowiedz _Oliwia_ zazdroszczę podejścia, u mnie w podstawówce nikt dzieci nie umiał wychować i jest jak jest renatakraus270 Zwyrodnialec do psychiatryka na dożywocie. To jest właśnie wychowanie według kościoła, przecież księża to właśnie największe zło które jest pedofilią , nie rozumiem plebsu że jeszcze 8-31 Odpowiedz KarolekPL92 życzę szybkiego powrotu do zdrowia 9-1 Odpowiedz 22 Monika Taką prawda.Dzieci muszą zawsze odbierać nie ma innej opcji.Wy nawet nie wiecie ile my mamy scenariuszy w głowie dlaczego nie odbieracie 3dn. Odpowiedz 249 Ane.... ta Mój syn już 2 zgubił zastanawiam się gdzie one są 10-10 Odpowiedz Zobacz 3 odpowiedzi 197 Anna Wawrzonkowska Ja nie mogłam się zdecydować Bo urodziłam bliźniaki syna i córkę 10-16 Odpowiedz 19 ilonapanecka a myslałam że tylko moja córka tak gubi 10-13 Odpowiedz 1
odniesienia do gier	Nowak -Ma pan doświadczenie z bronią? -Silver 3 w csie XD 9-3 Odpowiedz 1 >JaJadzia< I te NPC w kom, że sie w folii nie piecze 3 dn. te... Odpowiedz Zobacz 5 odpowiedzi 8	
przyznanie racji, zgodzenie się z czymś	Małgorzata Kozielec rell 1dn. Odpowiedz rel to jest prawda 2dn. Odpowiedz myszajellyfrucika11 rel 2dn. Odpowiedz PRZECIEŻ TO TAKIE REL 10-24 Odpowiedz 2 [OG.Wik4] slayy 9-10 Odpowiedz Zobacz 4 odpowiedzi 20	user1206383962785 Gość ma rację 11-14 Odpowiedz ANGEL Super.... To racja 10-25 Odpowiedz

Jak się pisze (formy, skrót, język, znaki)	
Zwroty grzecznościowe	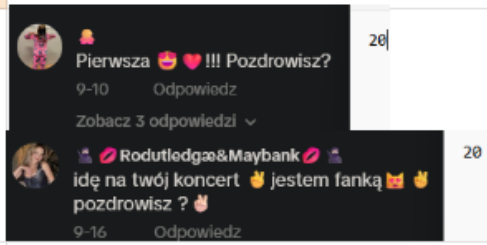 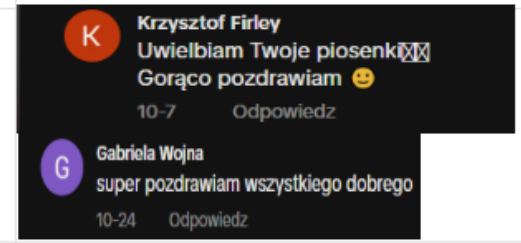
Stosowanie przestarzałych zwrotów	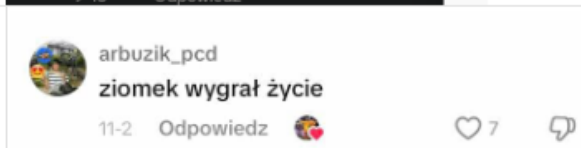 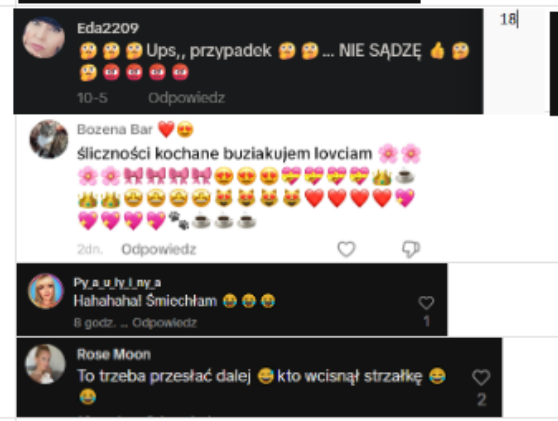 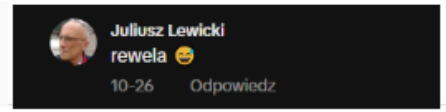
słowotwórstwo	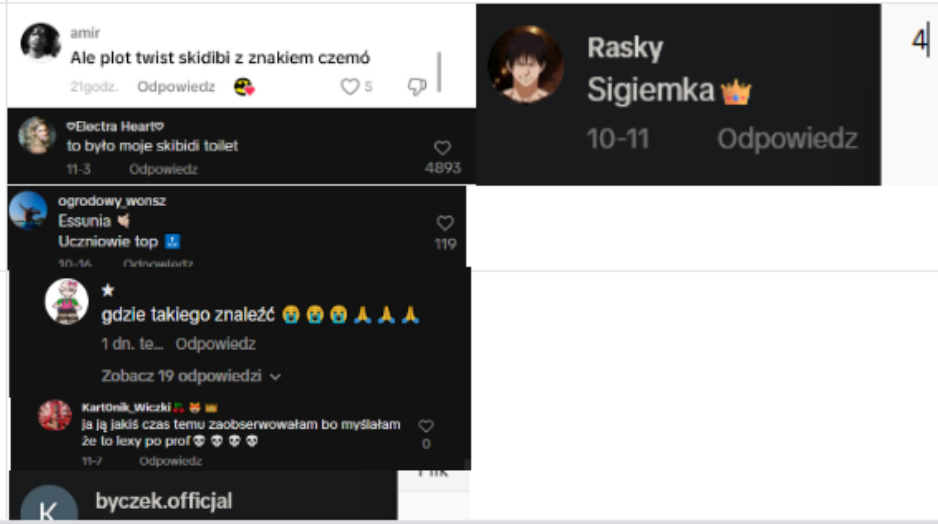 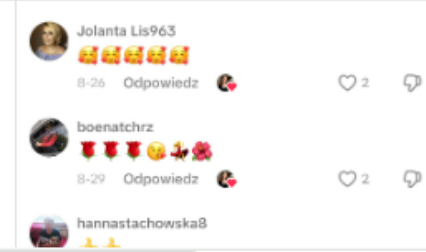 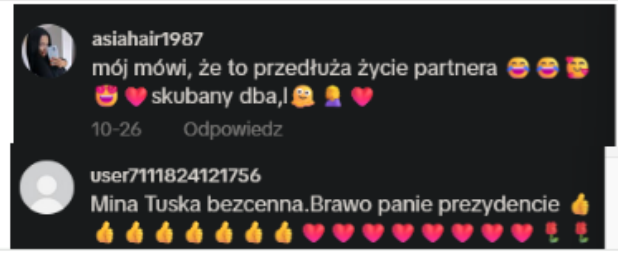

STRATEGIE ANALIZY DANYCH

- W analizie danych zastosowano jakościową analizę treści i obrazów zamieszczanych przez użytkowników TikToka, na podstawie określonego klucza kategoryzacyjnego.
- W badaniach podjęta została analiza komparatywna, zastosowana po pre-analizie treści, natomiast użyte kodowanie nastąpiło w sposób otwarty, przy użyciu kodowania wytycznych.
- Analiza opierała się na określeniu tego "co piszą i jak piszą" młodsi i starsi użytkownicy aplikacji oraz wytypowanie różnic komunikacyjnych pomiędzy nimi.

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ

1. **Zauważalna przepaść komunikacyjna między pokoleniami**- różnice w sposobie komunikacji między młodszymi, a starszymi użytkownikami TikToka są znaczące I mogą prowadzić do trudności w interpretacji komunikatów. Młodsze pokolenie jest dynamiczne i innowacyjne w tworzeniu komunikatów, co tworzy barierę dla osób starszych.

2. **Dynamiczność języka młodych**- młodsi użytkownicy często wykorzystują anglicyzmy, zapożyczenia oraz neologizmy takie jak "slay" czy "fluffy hair", co wynika z większej podatności na globalne trendy. Ponadto kluczowym elementem jest słowotwórstwo, podkreślające swobodę i rozrywkowy charakter rozmów.

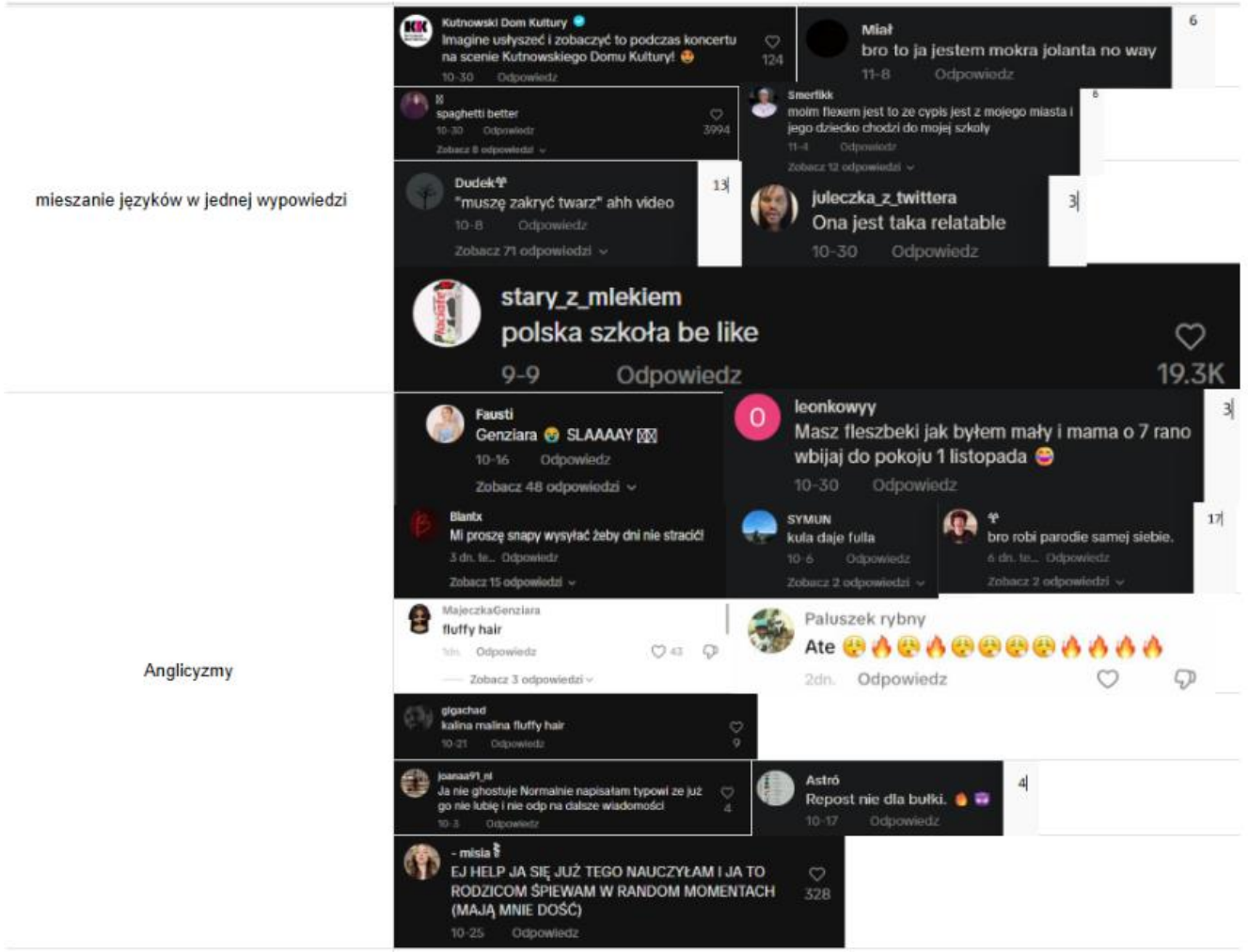

Matryca nr. 3:" Jak piszą młodzi?" - przykłady

Ad. Punkt 2

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ CZ. II

3. Konserwatyzm językowy starszych- starsi użytkownicy przywiązani są do tradycyjnych norm językowych, stosują nawiązania polityczne, a także nadużywają emotikonów i przestarzałych wyrażeń.

4. Rola kontekstualności na TikToku- młodsi użytkownicy szybciej internalizują trendy i adaptują się do zmian, podczas gdy starsi wykazują konieczność wolniejszego ich przyswajania.

5. Ekpresja emocji- młodsze pokolenie preferuje wyrażanie emocji poprzez neologizmy i nowe formy językowe, natomiast starsi częściej korzystają z emotikonów i znaków interpunkcyjnych, co może wynikać z różnic w stylu komunikacji.

6. Różnice w adaptacji językowej- młodsi użytkownicy wykazują się większą elastycznością i kreatywnością w dostosowywaniu języka do potrzeb cyfrowego świata, z kolei starsze pokolenia pozostają przy tradycyjnych schematach, co sprawia, że ich ewolucja językowa jest znacznie wolniejsza.

7. Unikalność TikToka jako medium komunikacji- TikTok wyróżnia się na tle innych platform społecznościowych swoją dynamiką i złożonością.

Dużo widocznych jest także odniesień do przeszłości nacechowanych resentymentami i pretensjami, tutaj zwłaszcza odniesienia do wcześniejszej władzy czy nawet do czasów sięgających okresu "komuny" ***(romank1736: "To koniec Kato postkomuny reżimu pisowskiego")***.

AD. Punkt 1

Jest to albo za duża ilość wyrażających daną emocje bądź ich szereg, liczba emotikonów albo jest, to hybryda słów i emotek składających się na dłuższy objętościowo tekst ***(Magdalena1: "Hej świetne, roześmiałam się mocno 🥰😁😁😂😂 Pozdrawiam, nie biała marynarka do białego nie co Ty 😊")***

AD. Punkt 3

słowotwórstwo

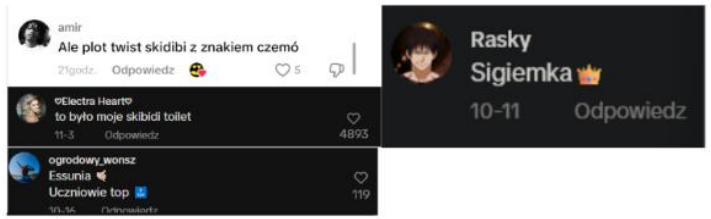

Matryca nr. 1:" Jak piszą młodzi?" - przykłady

AD. Punkt 3

Wnioski

- Na Tiktoku widoczne są wyraźne różnice językowe pomiędzy młodszymi a starszymi jego użytkownikami.
- Młodsze pokolenie posługuje się dynamicznym i kreatywnym językiem, w którym odnajdujemy liczną liczbę anglicyzmów, neologizmów, czy zapożyczeń takich jak np. "skibidi" czy "sigma", co podkreśla swobodny i rozrywkowy charakter komunikacji. Starsi zaś preferują bardziej zachowawczy styl wypowiedzi, bazujący na tradycyjnych normach językowych, co często podpierają emotikonami i prostymi formami wyrażania emocji.
- Młodzi preferują większą elastyczność w dostosowywaniu języka do zmieniających się trendów, natomiast starsi podchodzi do tematu z dystansem i znaczną rezerwą czasu w przyswajaniu nowych treści.
- TikTok okazuje się dynamicznym środowiskiem komunikacyjnym, który uwydatnia różnice w komunikacji międzypokoleniowej, jednocześnie wymagając od użytkowników stałego nadążania za zmieniającymi się trendami językowymi, generując przy tym często wiele nierówności.

BIBLIOGRAFIA

- Dołęga J., „Z podstawowych zagadnień języka”, *Studia Teologiczne* 8, 291-308, 1990.
- Frączek A., „Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość.”, „Komunikacja interpersonalna”, 118-131, Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna, 2012.
- Jemielniak D. (2013), *Netnografia, czyli etnografia wirtualna – nowa forma badań etnograficznych*, *Prakseologia*.
- Kowalska M., Kalinowski P., Bojakowska U., „KOMUNIKACJA INTERNETOWA JAKO AKTYWNE MEDIUM PRZEKAZU WIEDZY O ZDROWIU – SZANSE, ZAGROŻENIA I OGRANICZENIA”, *Pielęgniarstwo Polskie* 2013, 4 (50), 300–304. Dostęp: http://www.pielegniarstwo.ump.edu.pl/uploads/2013/4/4_50_2013.pdf#page=50 [Dostęp 14.10.2024].
- Lemańska-Lewandowska E. (2007), „Wpływ kodu językowego używanego w szkole na sukcesy i porażki ucznia”. W: R. Piwowarski (red.), *Dziecko sukcesy i porażki* (s. 430-436). Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.
- Porzuczek S., „Siła potencjału pokoleń - szansą na rozwój przez całe życie”.
- Sitaram K., R. T. Cogdell, *Foundations of Intercultural Communikation*, C. E. Merill Publ., Columbus 1976, s. 26, za: J. Mikułowski Pomorski, *Komunikacja międzykulturowa…*, op. cit., s. 11.
- https://www.agencjawhites.pl/blog/najwazniejsze-wnioski-z-raportu-social-media-2024-od-gemius-pbi-i-iab [Dostęp 21.10.2024].
- https://panelariadna.pl/news/celowy-dobor-proby-badawczej-na-czym-polega [Dostęp 29.10.2024].